

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Ei-tuotannolliset investoinnit 2025

Ei-tuotannolliset investoinnit CAP-kausi:

Pohjois-Pohjanmaalla myönnetty ei-tuotannollisia investointeja:

2023-2024:
- yht 16 kpl
- hyväksytty avustus:
yht n 657 000 euroa
-

Koko Suomessa myönnetty:

2023-2024:
- yht 61 kpl
- hyväksytty avustus:
yht n. 2 milj euroa

Voit hakea ei-tuotannollisen investoinnin korvausta:

Investoinnin hakijana:
- aktiiviviljelijä,
- rekisteröity yhdistys tai
- vesilain 12 luvussa
tarkoitettut vesioikeudelliset
yhteisöt

Ei-tuotannolliset investoinnit haussa myös 2025:

haku avautuu sähköisessä
Hyrrä-palvelussa n. touko-
kesäkuussa
- haku päättyy 30.6.2025?

Ei-tuotannollisten investointien tukea voi saada:

- kosteikkoihin, joita ovat pysyvästi veden osittain peittämät alueet, jotka toimivat kiintoaineksen ja ravinteiden pidättäjänä, eliöstön elinympäristönä tai viljelymaiseman monipuolistajana
- kaksitasouomiin, joita ovat ojat tai virtavesistöt, joissa alivesiuomaa reunustaa toiselle tai molemmille puolille perustettu tulvatasanne
- korvauskelpoisten turvepeltojen muuttamiseen kosteikoksi tai suon kaltaiseksi alueeksi. Turvepeltoja ovat pellot, joiden muokkauskerroksen orgaanisen aineksen pitoisuus on vähintään 40 prosenttia
- uoman kunnostamista koskevia hankkeita ovat:
 - palautettavat/entisöivät tulva-alueet
 - pienten kosteikkojen ja tulvatasanteiden rykelmät
 - kaksitasouomat
 - veden virtaamaa hidastavat pohjakynnykset tai putkipadot
 - uomien eroosiosuojaukset
 - puron mutkaisuutta lisäävät toimet
 - lintujen, kalojen ja rapujen elinympäristönä toimivien uomien laatua parantavat toimet.
- Ei-tuotannollisten investointien tukea ei myönnetä hankkeisiin, joissa:
 - käsitellään muualta kuin peltoalueelta tulevaa vesistökuormitusta
 - on tarkoitus rakentaa kasteluallas tai muodostaa järvi tai lampi
 - on aikomus toteuttaa maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) mukainen yhteinen ojitusinvestointi.

Yhteinen ojitusinvestointi vai ei-tuotannollinen investointi

- Yhteinen ojitusinvestointituki tarkoitettu ympäristön tilaa ja kestäväää tuotantotapaa edistäviin peltojen peruskuivatuksiin:
 - valtaojien perkausta, kaivuuta ja padotusta, putkiojien rakentamista sekä peltoalueiden pengertämistä ja pumppaamoiden perustamista
 - tuettavalla hankkeella on oltava myönteinen vaikutus vesiensuojeluun, luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, mikä voidaan varmistaa soveltamalla luonnonmukaisia suunnitteluratkaisuja

- Ei-tuotannolliset investoinnit:
 - kosteikot, turvepeltojen muuttamiset kosteikoiksi tai suon kaltaiseksi alueeksi, kaksitasouomat, veden virtaamaa hidastavat pohjakynnykset tai putkipadot, uomien eroosiosuojaukset tai puron mutkaisuutta lisäävät toimet
 - tavoitteena on parantaa maatalousympäristön monimuotoisuutta ja vesienhallintaa sekä edistää kasvihuonekaasujen hillintää ja ilmastonmuutokseen sopeutumista

Hakemus ja tarvittavat liitteet:

- Sähköinen hakemus Hyrrä-palvelussa
 - hanketta ei saa aloittaa ennen päätöstä
- Liitteeksi suunnitelma
 - rakennepiirustus
- Vuokrasopimukset
 - alueen on oltava korvauksenhakijan hallinnassa koko investoinnin toteuttamisen ajan sekä sen jälkeen tehtävän ympäristösopimuksen ajan.
- Selvitys nimenkirjoitusoikeudesta (hakija on ry tai yhteisö). Yhteyshenkilöllä (allekirjoittaneella) on oltava nimenkirjoitusoikeus.
- Kopio kokouspöytäkirjasta (ry tai yhteisö), missä korvauksen hakemisesta on päätetty.

Suunnitelma

- Laadi suunnitelma, joka tukee hankkeesi päätavoitta:
 - vesiensuojelua, luonnon monimuotoisuuden edistämistä tai ilmastonmuutoksen hillintää
 - mieti jo suunnitelmaa tehdessä miten aluetta voidaan hoitaa. Kosteikko vaatii säännöllistä hoitoa ja kunnossapitoa:
 - huonosti hoidettu tai toimiva kosteikko ei ole houkutteleva lajistolla tai kosteikon pohjasta voi tulla jopa päästölähde jos virtaama hidas ja vesi seisoo
 - kosteikon pinta-alan tulisi olla sellainen, että kosteikossa saavutetaan riittävä veden viipymä ja vesiensuojelullinen teho.
 - kosteikko perustetaan mahdollisimman luontaisesti soveltuvaan paikkaan, jolloin säästytään ylimääräisiltä kaivutöiltä

- Suunnitelmalla esitettävä;
 - yleiskuvaus ja tavoitteet
 - hankkeen pinta-ala
 - hankkeen yksilöity toteutustapa ja –aika
 - kustannusarvio
 - hankkeen toteuttamiseen osallistuvat tahot, toteutus- ja rahoitusvastuut sekä mahdolliset sopimusjärjestelyt
 - selvitys alueen omistussuhteista ja maanomistajien luvat sekä muut mahdolliset hankkeen edellyttämät luvat
 - hankkeen toteuttamista varten vaadittavat viranomaisluvut
 - yleispiirteinen selvitys perustamisen jälkeisistä hoitotoimenpiteistä
 - Investoinnista ei saa aiheutua olennaista haittaa kosteikkoalueen ulkopuolella viljeltävien peltojen kuivatukselle tai muulle maankäytölle – kerro hankkeesta naapureille jo suunnitteluvaiheessa

Kosteikon perustamista koskevaan suunnitelmassa tulee lisäksi olla selvitys:

- 4 §:ssä tarkoitetusta peltojen osuudesta valuma-alueesta (pelto %)
- 5 §:ssä tarkoitetusta kosteikon pinta-alan suhteesta yläpuolisen valuma-alueen pinta-alaan (kosteikko % valuma-alueesta)
- kosteikon perustamistoimenpiteistä
- kosteikkoalueen vesien johtamisesta ja patoamisesta
- kosteikkoalueen penkereistä, syvänteistä, niemekkeistä, saarekkeista ja kasvillisuusvyöhykkeistä
- lietteen tyhjentämisestä kosteikosta
- mahdollisesta fosforin saostukseen käytettävästä aineesta ja menetelmästä
- kosteikon mitoituksesta
- hankkeen vaikutuksista investointialueen ulkopuolella viljeltävien peltojen kuivatustilanteeseen tai muuhun maankäyttöön
- turvepellon turpeen arvioidusta keskimääräisestä paksuudesta ja selvitys siitä, mihin arvio perustuu.

Kosteikkohankkeen pinta-ala

Perustettavan kosteikon pinta-alan, on oltava vähintään 1,0 prosenttia yläpuolisen valuma-alueen pinta-alasta

- kosteikko investointi kooltaan vähintään 0,30 ha

Kosteikon kokonaisalaan lasketaan:

- vesi- ja tulva-alueet
- penkereet ja hoidon kannalta tarpeelliset reuna-alueet
- yläpuoliselle valuma-alueelle samaan aikaan perustettavat, aiemmin perustetut tai siellä jo olevat luontaiset kosteikot voidaan laskea mukaan edellä mainittuun 1,0 prosentin vähimmäisalaan.

Kosteikon pinta-ala

- Kosteikon tai tulva-alueen yläpuolisella valuma-alueella on oltava peltoa yli 10 %
- Yläpuolisella valuma-alueella peltoa voi olla alle 10 %, jos perustat
 - maatalousluonnon monimuotoisuutta edistävän kosteikon,
 - kaksitasouoman,
 - tulvatasanteen,
 - turvepelloille ilmastonmuutoksen torjumiseksi perustettavan kosteikon tai
 - uoman, jonka luonnontilaa parannetaan
- Kosteikko saa olla edellä mainittuja pinta-alavaatimuksia pienempi, jos:
 - kohteessa on paikallinen voimakas maatalouden kuormitus
 - kohde sisältyy suojavyöhykettä, luonnon monimuotoisuutta tai kosteikkoa koskevaan yleissuunnitelmaan
 - kohde elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen arvion mukaan edistää tehokkaasti maatalouden vesiensuojelua, ilmastonmuutoksen torjuntaa tai luonnon monimuotoisuutta.

Ei-tuotannollinen hakemus investoinniksi:

Hakemus 30.6.2025? mennessä

- hakemuksen mahdollinen täydennyspyyntö
- hakemuksen käsittely/läpikäynti, mahdolliset lisätiedot
- hankkeiden pisteytys ja valintakokous:
 - valintakriteereillä varmistetaan, että tuettavalla kohteella on merkittävää investoinnin tavoitteiden mukaista vaikuttavuutta.
- Rahoitettavia hankkeita valittaessa tehdään arvio hankkeen merkityksestä ympäristölle.
- Huomioon otettavat seikat:
 - kohteen etukäteen tiedossa oleva toimenpidetarve
 - kohteeseen tehtävän investoinnin merkitys maatalouden ympäristönsuojelussa tai ilmastonmuutoksen hillinnässä
 - kohteen mitoitus ja rajaus
 - hankkeen arvioitu vaikuttavuus
 - hankkeen kustannustehokkuus
- Jokaisesta kohdasta tulee saada vähintään 1 piste, jotta hanke voidaan rahoittaa

Ei-tuotannollinen hakemus investoinniksi:

- ELY-keskus arvioi hakijan hakemuksessa esittämät kustannukset ja vahvistaa päätöksellään hankkeelle myönnettävän korvauksen enimmäismäärän.
- Asetuksen vNa 128/2023 enimmäiskorvaustasot:
 - Kosteikon perustaminen: enintään 12 000 €/ha
 - Jos perustettava kosteikko, on kooltaan 0,3—0,5 hehtaaria, korvausta maksetaan enintään 4100 euroa kohteelta.
 - Uoman luonnontilan parantamisesta ja kaksitasouomista maksetaan korkeintaan 21 euroa metriltä
- Lisäksi asetuksella on enimmäiskustannuksia mm tuntihinnoille

Ei-tuotannollinen hakemus investoinniksi:

Päätös:

- Päätös menee yleensä hakuvuonna loppuvuoteen
- Hankkeen voi aloittaa.
- Päätös voimassa 2 vuotta (mahdolliset jatkoajat 1 + 1 vuosi)

Muistettavaa:

- Jos hanketta muutetaan korvauksen myöntöpäätöksellä hyväksytystä suunnitelmasta ja sen mukaisista toimenpiteistä, hae muutosta
 - Kustannukset voidaan hyväksyä korvauskelpoisiksi vain, jos muutosta koskeva hakemus toimitetaan ELY-keskukselle ennen kuin muutoksesta aiheutuvat kustannukset syntyvät.
- Kohteen tulee olla hakijan hallinnassa koko investointihankkeen toteuttamisen ajan sekä toteuttamisen jälkeen tehtävän ympäristösopimuksen voimassaolon ajan
- Kosteikkohankkeen valmistuttua investointikorvauksen kohteena oleva alaa ei enää lueta maatalousmaaksi:
 - jos rakennetaan osittainkin pellolle, muista poistaa peruslohkosta kosteikon alle jäävä ala rakentamivuonna
 - jos koko peltolohko muuttuu kosteikoksi, maankäyttölajin muutos

Kilpailuttaminen:

- Tuki yli 50 % - > ei tuotannolliset investoinnit 100 %
- Rakennushankkeissa (rakennusurakkasopimus) kynnsarvo on 150 000 €, jonka soveltaminen voi tulla kyseeseen kosteikkaa koskevissa ei -tuotannollisissa investoinneissa.
- Lisäksi kilpailutusvelvoite koskee mm. sellaisten tavaroiden ja palvelujen hankintoja, joiden arvo ilman arvonlisäveroa on vähintään 60 000 €.
- Kosteikkohankkeissa arvioidaan tapauskohtaisesti, kumpaa kynnsarvoa käytetään.
- Mikäli ennakoitu arvo ylittää tämän 60 000 €, tulee hankinta kilpailuttaa ja maksuhakemuksen yhteydessä esittää siitä julkisista hankinnoista annetun lain edellyttämät hankintailmoituksen tuloste ja perusteltu hankintapäätös.
- Maksuhakemuslomakkeessa hakijan tulee ilmoittaa, onko hankinnat kilpailutettu
- Hankintaa ei saa pilkkoa eriin tai laskea sen arvoa poikkeuksellisin menetelmin hankintalain säännösten soveltamisen välttämiseksi:

Maksuhakemus (v. 2023 jälkeen tehdyille päätöksille)

- Ei-tuotannollisten investointien korvaus maksetaan erissä toteutuneiden kulujen mukaisesti erillisen hakemuksen perusteella
- Maksuhakemukset hyrrässä
- Korvattavien kustannusten tulee olla lopullisia, kohtuullisia ja todennettavissa olevia:
 - Muista pitää kirjanpitoa tekemistäsi toimenpiteistä investoinnin aikana
- Kustannusten tulee olla tuensaajan maksamia, kohdistua tuettuun toimenpiteeseen ja ne tulee olla kirjattuna tuensaajan kirjanpitoon tai muistiinpanovelvollisen verovelvollisen osalta muistiinpanoihin:
 - Pienin maksettava tuki 100 euroa
 - Kustannukset ilman arvonlisäveroa:
 - Poikkeus, jos kustannus jää sinulle lopulliseksi menoksi etkä saa sitä palautuksena, esimerkiksi ojitussyhteisössä, voit ilmoittaa kustannukset arvonlisäverollisina
 - Palkkakustannusten osalta ei-tuotannollisten investointien maksuhakemuksen liitteenä on esitettävä tuntikirjanpito hankkeelle tehdystä työstä käyttäen.
 - Korvattavista kustannuksista on oltava yksilöity lasku ja tosite niiden maksamisesta. Jos maksu ei perustu laskuun, vaaditaan yksilöity kuitti. Maksuasiakirjoista tulee käydä yksityiskohtaisesti ilmi suoritettu hankinta

Maksuhakemus (v. 2023 jälkeen tehdyille päätöksille)

- Viimeinen erä viim 2 kk toimenpiteen toteutusajan jälkeen sekä investoinnin tulee silloin olla valmis tukipäätöksen mukaisena
- Liitä hakemukseen koontiluettelo (lomake 3331) tai muut vastaavat dokumentit, joista voidaan todeta kustannusten hyväksyttävyyys.
- Kustannusperusteisessa maksuhakemuksessa voidaan esittää kohtuullinen määrä tuensaajan tai -saajien tekemää omaa työtä, lomakkeella 3197L. Kustannuksissa voidaan esittää myös kohtuullinen määrä omien puuainesten ja maa-ainesten käyttöä, lomakkeella 3322L
- ELY-keskus voi pyytää tarvittaessa lisädokumentteja.
- Loppumaksuhakemuksen yhteydessä ELY-keskus tarkastaa investoinnin toteutumisen tukipäätöksen mukaisena:
 - alueen pinta-alan mittausta, rakenteet sekä eri viranomaisien dokumentit, hankintasopimukset, kauppakirjat ja kirjanpito
- Hankkeen valmistusta seuraavana vuonna kosteikon hoitosopimuksen haku:
 - kosteikon sopimuksen haku Vipu-palvelussa seuraavana vuonna
 - hoitosuunnitelma liitteeksi
 - kasvikoodilla 9807 ympäristösopimusala, muu ala
 - Seuraavina vuosina muistetaan hakea vuosittain maksua kosteikon hoitosopimukselle

Yhteystiedot:

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Ei-tuotannolliset investoinnit

Heli Ronkainen

Puh. 0295 038 125

heli.ronkainen@ely-keskus.fi

Maksuhakemukset

Anni Haverinen

Puh. 0295 038 044

anni.haverinen@ely-keskus.fi

Kosteikon hoitosopimukset

Ulla Sipola

Puh. 0295 038 303

ulla-sipola@ely-keskus.fi

Seuraa tiedotustamme sivulla:

[Pohjois-Pohjanmaa - Maaseutu.fi](https://www.maaseutu.fi) | [Maatalous Facebookissa](#) | [Maaseutu Facebookissa](#) | [Maaseutu Instagramissa](#)